

"מוכנין" על גבי אביהן בכניסת השבת, והיה מקום לאוסרם בטלטול!

ואם כן, היתה המשנה צריכה לכתוב "אף על פי שנתפרקו בחול"⁽³⁾?

ומשנינן: אמר אביי: הכי קאמר: כל הכלים ניטלין בשבת ודלתותיהן ניטלין עמהן — אף על פי שנתפרקו בחול ניטלין הן בשבת. [ולא מיבעיא כשהם מחוברין שמותר לטלטל אותם].

והחידוש של המשנה הוא רק שאפילו אם הדלתות נתפרקו מותר לטלטל אותם.

תנו רבנן: דלתות של שידה ושל תיבה ושל מגדל [שאינם מחוברים לקרקע], נוטלין מפרקים אותן מחיבורם בשבת.

אבל לא מחזירין אותן למקום חיבורם!

ודלתות של לול של תרנגולים — לא נוטלין אותן ממקום חיבורם, ולא מחזירין אותן למקומם.

והוינן בה: בשלמא דלתות של לול של תרנגולים המחובר בקרקע, שפיר אסור ליטול ולהחזיר. משום שקסבר האי תנא דברייתא, שביון דדלתות הלול מחברי בארעא, בקרקע, הרי יש בנין בקרקע, ולכן אסור להחזיר את הדלתות.

את הכוש ואת הכרכר, כלי טויה ואריגה דקים — לתחוב בו לתחוב אותם בתוך פירות רכים ולאכול אותם.

מחט קטן של יד, המיועד לתפירת בגדים — ליטול בו את הקרין שנתחב בבשרו.

ומחט גדול של פקאים, שתופרים בו שקים — כדי לפתוח בו את הדלת.

גמרא:

פשנינו במשנה: כל הכלים ניטלין, ואף על פי שנתפרקו בשבת, מותרין דלתותיהן בטלטול.

קא סלקא דעתין דהכי קאמר תנא דמתניתין: אף על פי שנתפרקו הדלתות מהכלים ביום השבת עצמו הרי הם מותרים בטלטול. ולא מיבעיא, וכל שכן, אם נתפרקו הדלתות ביום חול, לפני השבת, שפשוט כי מותר לטלטלן.

והוינן בה: והא אדרבה! דוקא אם התפרקו בשבת יש לנו להתיר לטלטלן היות שבכניסת השבת הן היו מוכנין על גבי אביהן, שהיו אז חלק מהכלי וראויין לטלטול.

אבל אם נשברו בחול, הרי אין הם

יותר מאשר נשברו בשבת. ותירצו, דהכא הדלתות שנתפרקו נחשבות ככלי דעומדות הם לחזור למצבם הקודם ולהתחבר לכלים שהיו מחוברות אליהם קודם. אבל בשברי כלי חרס אין הם נחשבים ככלים אלא מחמת שראויים הם למלאכה אחרת, ולכן

שצריך תקון של מלאכה בהחזרה, ואולי בכהאי גונא לא הותר לטלטלו. תהלה לדוד

3. בתוספות הקשו, מאי שנא משברי כלי חרס שמותר יותר לטלטלם כשנשברו בערב שבת